

statek i v dalším řízení zastupován tímž orgánem, u něhož stala se přihláška (obročníkem, po případě u statku kostelního též patronem atd. srv. §§ 38 a násl. zákona ze dne 7. května 1874, čís. 50 ř. z.). Jinak má se věc, požaduje-li pachtýř (podpachtýř), aby mu pachtovaný pozemek církevní postoupen byl do vlastnictví. V tomto případě dotýká se soudní rozhodnutí kmenové podstaty církevního jmění. Zastupovati toto jmění v otázkách, dotýkajících se jeho kmenové podstaty, nepřísluší však správě hospodářské, nýbrž pouze a jedině finanční prokuratuře v tom kterém případě povoláné (§ 2 čís. 9 nařízení vešk. ministerstva ze dne 7. března 1898 čís. 41 ř. zák.; čl. IV. č. 1 uvoz. zákona k c. ř. s.). Řízení v takovýchto případech pouze s hospodářským správcem církevního statku provedené stíženo jest tedy vadami v § 2 čís. 2 a 4 čís. patentu ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. naznačenými. Přes to není v tomto případě příčiny, aby rozhodnutí obou nižších soudů a předcházející řízení zrušena byla pro zmatečnost, a to z těchto úvah: Okresní soud vyřídil dosud pouze formální námitky farářovy, — dotyčné usnesení bylo finanční prokuratuře doručeno; tato podala proti němu rekurs, v němž brala usnesení v odpor nejen pro zmatečnost, ale i pro nesprávné posouzení právní; krajský soud zamítl rekurs také v tomto směru s odůvodněním zcela správným; bylo by tedy pouhou zbytečnou a bezúčelnou formalitou, kdyby řízení po stránce formální s přivzetím finanční prokuratury znova bylo prováděno, kdyžž výsledek nebyl by jiný. Proto nebylo vyhověno dovolacímu rekursu. Až okresní soud přikročí k věcnému jednání o ohláškách, bude mu ovšem dle toho, co výše uvedeno, vyrozuměti o nařízeném roku též finanční prokuraturu, kteréž dlužno pak i doručiti veškerá další vyřízení v této záležitosti. Byl tedy okresnímu soudu dán příslušný příkaz.

Čís. 584.

Zranění cestujícího pádem zavazadla s nedostatečně opatřeně poličky na zavazadla jest příhodou v dopravě.

(Rozh. ze dne 8. července 1920, Rv I 242/20.)

Počátkem června 1918 jel žalobce drahou ve voze III. třídy. Seděl ve velkém oddělení vozu vedle dveří vedoucích z postranní chodbičky do předsíně. Na poličce pro zavazadla uložen byl při stěně u dveří dřevěný vojenský kufřík. Za jízdy otevřel zřízenec vojenské policie, chtěje ve voze vykonati prohlídku, dvěře, vedoucí z předsíně do oddělení, dvěře narazily na dřevěný kufřík, jenž za jízdy pošířil se až do prostoru přede dveřmi, kufřík spadl s poličky na žalobce a způsobil mu poranění. K žalobě uznal soud první stolice, že žalobcův nárok proti dráze na náhradu škody jest po právu. Zjistil, že police, se které kufřík spadl, neměla na straně ku dveřím žádné příčky, že police takové jsou 258—355 mm široké, sklon jejich proti stěně vagonu jest as 85, jinak však že není předpisu, jak tyto poličky mají býti zařízeny a že jsou také poličky postranními lištami, které by zabraňovaly sesunutí zavazadel se strany, zřídka opatřeny, že však bylo by dle znalce možno poličky na straně chodby opatřiti z a b e d n ě n í m, čímž by se sesunutí zavazadel s poličky

zamezilo. Po právní stránce vyslovil názor, že spadnutí kufříku s poličky jest zajisté příběhem kromobyčejným, který se při normálním provozování jízdy zpravidla nepřihází a spatřovati jest proto ve faktu tomto beze vší pochybnosti událost v provozování vozby, jakou na mysli má § 1 zákona o ručení železnic, a že dráha neprokázala žádného z omluvných důvodů. Odvolací soud mezitímní rozsudek potvrdil, dodav na vyvrácení stanoviska žalované dráhy toto: Nelze sdíleti náhled žalovaného eráru, že jde o neodvratitelnou příhodu způsobenou nepozorností cestujících a zřízence vojenské policie, za něž dráha neručí, vždyť stála obyčejná, článkem 282 obch. zák. dráze jako povozníku diktovaná a žalovaným erárem v odvolání výslovně přiznaná povinnost bdíti nad bezpečností dopravy, zde dohlédnutím k tomu, by zavazadla, vyhovující předpisu § 28 (1) ž. d. ř. byla bezpečně umístěna, neboť pak by ani při prudkém nárazu dveří na polici nebylo možno zavazadlo s ní shoditi. Ostatně musí dráha při chvatu při dopravě její neodvratném vždy na náhlé a prudké otevírání dveří, právě tak jako na přirozené posouvání se zavazadel následkem nezbytných otřesů a nakloňování se vlaku v zatáčkách pamatovati a proto následkům toho všeho dle § 17 cís. nařízení ze dne 10. listopadu 1851, č. 1 ř. zák. z roku 1852 i § 1297 obč. zák. čeliti, což dle posudku znaleckého i zde možným bylo.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolání, opírající se o dovolací důvod nesprávného právního posouzení rozepře (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), není opodstatněno.

I když otřesy vagonu za jízdy, které způsobily, že dřevěný vojenský kufřík, uložený na poličce, určené pro zavazadla, se posunoval tak, až konečně přesahoval s poličky do prostoru, ve kterém se pohybovaly dveře kupé, nebyly abnormálně silné, nelze ve případě tomto neuznati, že došlo k příhodě v dopravě ve smyslu § 1 zákona o ručení železnic. Neboť příhoda ta nezáležela v těchto otřesech, nýbrž v tom, že kufřík s poličky spadl. Událost taková jest jistě nepravidelností při dopravě, uváží-li se, že k řádnému a pravidelnému způsobu dopravy zavazadel na polích osobních vagonů náleží, aby zavazadla ta zůstala na svém místě řádně uložena. Jde tedy jen o to, zdařil-li se žalovanému některý z omluvných důkazů § 2 zákona o ručení železnic. Že by příhoda tato byla bývala vyvolána vlastníkem zavazadla nebo manipulací některého ze spolucestujících, který kufřík na poličce neopatrně nebo ledabyly umístil, se vůbec netvrdí. V tom, že poslední příčinu ku spadnutí kufříku zavinil zřízenec vojenské policie, který, vstupuje do kupé za účelem konání své služby, trhl dveřmi směrem do kupé a kufřík přečnávající s poličky do prostoru přede dveřmi tím srazil, nelze však spatřovati ani zavinění třetí osoby, ani neodvratnou náhodu. O nějakém zavinění onoho zřízence (§ 1297 obč. zák.) nelze mluvit již proto, že, vstupuje do kupé, nemohl ani tušiti, že otevření dveří překáží přečnávající s poličky kufřík, nýbrž směl naopak předpokládati, že dveře mají pro svůj pohyb volný prostor. Neodvratné náhody dle § 2 zákona o ručení železnic mohla by se však žalovaná dráha dovolávati s úspěchem jen tehdy, kdyby byla dokázala, že tu jde o z venčí příšlou náhodu, již nebyla s to odvrátiti prostředky přiměřenými jich

účelu. Důkaz ten však žalovaná nepodala a nebyla ani s to jej podati, poněvadž jest zjištěno, že nehodě podobné lze zabrániti prostým obedněním poličky, které by nepřiměřeného nákladu, zajisté nevyžadovalo.

Čís. 585.

Zpětvzetí trestní obžaloby pro přestupek cizoložství není ještě o sobě odpuštěním cizoložného poklesku jakožto důvodu rozluky.

(Rozh. ze dne 8. července 1920, Rv I 299/20.)

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání obhájce manželského svazku do rozsudku odvolacího soudu, jímž potvrzen rozsudek první stolice, uznávající na rozluky manželství sporujících se stran pro manželčino cizoložství.

Důvody:

Obhájce svazku manželského uplatňuje dovolací důvod čís. 4 § 503 c. ř. s. a spatřuje nesprávné posouzení právní v tom, že odvolací soud nehlédl k namítanému odpuštění žalobcovu. Podle § 14 c) zákona ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n., pomíjí právo, domáhati se žalobou rozluky manželství, odpuštěním. Odpuštění může se státi výslovně, ale také mlčky dle § 863 obč. zák. činy takovými, které s uvážením všech okolností nedopouštějí důvodně pochybovati o tom, že chtělo a mělo býti odpuštěno. Vždy však musí, jak vyplývá z dalšího znění dotčeného § 14 c), odpuštěna býti skutečností isoucí důvodem rozluky, tedy jde-li o cizoložství, cizoložný čin druhého manžela. Výslovné odpuštění cizoložného činu žalované nebylo ani tvrzeno. V tom pak, že žalobce před zahájením hlavního přelíčení o soukromé obžalobě, kterou podal pro přestupek § 502 tr. zák. na svou manželku a Jana A., když oba obžalovaní doznavše, že se dopustili cizoložství vůči žalobci, prohlásili, že toho litují a že jsou ochotni složit dobrovolnou pokutu 50 K pro fond vdovský a sirotčí a zaplatiti útraty, přijal nabízené narovnání a vzal žalobu zpět, — nelze spatřovati mlčky se stavší odpuštění cizoložného činu, nýbrž jen prominutí trestních následků tohoto činu. Pokud obhájce svazku manželského tvrdí, že dřívější důvod rozluky (cizoložství) stal se zpětvzetím návrhu na potrestání a pozdějším podáním žádosti za povolení dobrovolného rozvodu bezpředmětným, — přehlíží, že jde o manželství katolické, které tenkrát (v březnu a dubnu 1919) vůbec nemohlo býti rozloučeno, tak že cizoložství manželčino tehdy původem rozluky nebylo, a že § 23 zákona ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n., zceia všeobecně stanoví, že lze žalovati o rozluky podle § 13 tohoto zákona, když důvod, který je podle tohoto zákona důvodem rozluky, vyskytl se za platnosti dřívějšího práva.

Čís. 586.

Nemovitosti, k nimž knihovně vloženo vlastnické právo pro singulární měšťanstvo s označením ideálních podílů držitelů súčasťněných domů a s vyznačením těchto podílů na listu statkové podstaty knihovních vložek